

POLJOPRIVREDA

Podaci o opštem pregledu razvoja poljoprivrede prikupljeni su kompleksnim godišnjim izvještajem za koje su metodološka objašnjenja data u odgovarajućim poglavljima ovog Godišnjaka.

Biljna proizvodnja

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metod koji se koristio u statistici biljne proizvodnje od početka 60-tih godina prošlog vijeka, zasnivao se na izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga) koja se bave biljnom proizvodnjom i na procjenama za porodična poljoprivredna gazdinstva. Izvještaji poljoprivrednih preduzeća bazirani su na knjigovodstvenoj evidenciji. Procjene površina i proizvodnje biljnih kultura obavljane su od strane procjenitelja na bazi katastarskih podataka, procjena iz prethodnih godina, informacija prikupljenih od poljoprivrednih proizvođača i stručnjaka i na njihovim ličnim zapažanjima.

Crna Gora je sproveda popis poljoprivrede u 2010. godini. Nakon popisa poljoprivrede sprovedeno je postpopisno istraživanje o kontroli i kvalitetu. Rezultati postpopisnog istraživanja pokazali su da je popis realizovan u skladu sa metodologijom i da su odstupanja u obuhvatu i kvalitetu podataka prikupljenih popisom i postpopisnim istraživanjem statistički neznčajna, odnosno nalaze se u zadovoljavajućim intervalima odstupanja. Podaci statistike biljne proizvodnje dobijeni godišnjim istraživanjima zasnovanim na sveobuhvatnom katastru značajno se razlikuju od podataka popisa poljoprivrede.

U decembru 2013. godine, uporedo sa procjenama, sprovedeno je Pilot istraživanje o biljnoj proizvodnji i jesenjoj sjetvi, metodom uzorka. Od 2014. godine umjesto istraživanja o ostvarenoj biljnoj proizvodnji metodom procjene, Zavod za statistiku Crne Gore uveo je redovna godišnja istraživanja na bazi uzorka. Uzorak je prost stratifikovan i izabran je iz baze popisa poljoprivrede. Okvir za izbor uzorka čine gazdinstva koja su u vrijeme popisa poljoprivrede koristila 1000 m² ili više poljoprivrednog zemljišta. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 5 000 poljoprivrednih gazdinstva.

Podaci za 2014. godinu dobijeni su redovnim statističkim istraživanjima prema novoj metodologiji i definicijama statistike poljoprivrede usklađenim sa standardima zemalja Evropske unije. Kako bi se omogućilo poređenje podataka prethodnih godina sa podacima 2014. godine, bilo je neophodno izvršiti korekciju već objavljenih podataka o poljoprivrednoj proizvodnji – preračun podataka. Preračun je urađen za seriju 2007-2013. godine.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave biljnom proizvodnjom.

Podaci za poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) prikupljeni su izvještajnom metodom, a za porodična poljoprivredna gazdinstva anketnom metodom.

Definicije

Korišćeno poljoprivredno zemljište obuhvata oranice, okućnice i/ili bašte, voćnjake, vinograde, rasadnike, livade i pašnjake bez obzira na tip vlasništva (vlastito zemljište ili zemljište uzeto u zakup).

Oranice su površine zemljišta koje se redovno obrađuju i usjevi se siju/sade prema određenom redosledu (plodored).

Okućnice i/ili bašte su površine na kojima se gaje biljne kulture (različite vrste povrća, krompir, voće i vinova loza) namijenjene za ishranu članova gazdinstva i uglavnom nijesu namijenjeni za prodaju. Samo povremeni višak proizvoda sa ovih površina prodaje se izvan gazdinstva.

AGRICULTURE

Data on general review of agricultural development are collected through complex annual reports. Methodological explanations are given in the corresponding chapters of the Yearbook.

Crop Production

Sources and methods of data collections

The method used in the statistics of crop production since the beginning of the 60s of the last century, was based on the reports of agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) engaged in crop production and the estimates for the private agricultural holdings. The Reports of agricultural enterprises were based on the bookkeeping records. Estimates of area and production of crops were done by estimators based on cadastral data, estimates from previous years, information gathered of agricultural producers and experts as well as on own observations.

Montenegro carried out Agricultural census in 2010. After the the census of agriculture was carried out post enumeration survey on control and quality. Results of post enumeration survey showed that the census implemented in accordance with the methodology and the deviations in the coverage and quality of data collected by Census and post- enumeration surveys statistically insignificant, or are in satisfactory interval deviation. Data on crop production statistics obtained annual surveys based on a comprehensive cadastre are significantly different than the data the census of agriculture.

In December 2013, along with the estimations, Pilot Survey on Crop Production in Autumn Sowing was carried out on a sample basis. Starting from 2014, instead of the survey on realised crop production by the estimation method, Statistical Office of Montenegro introduced regular annual sample-based surveys. It is a simple stratified sample, and selected from the database of agricultural census. The sample frame consists of holdings that used 1000 m² or more of agricultural land at the time of the census of agriculture. The survey was conducted on a sample of 5 000 agricultural holdings.

The data for 2014 were obtained through regular statistical surveys in accordance with new methodology and definitions of agricultural statistics that have been harmonised with the EU standards. In order to ensure the comparability of the data series from previous years with the data for 2014, it was necessary to make the corrections of already released data on agricultural production, i.e. to carry out the recalculation of data. The recalculation was implemented for the series 2007-2013.

Coverage

The survey includes agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and private agricultural holdings that are engaged in crop production.

Data for agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) are collected by reporting method and for the family agricultural holdings survey method.

Definitions

Used agricultural area covers arable land, kitchen gardens and/or gardens, orchards, vineyards, nurseries, meadows and pastures, regardless of the type of ownership (own land or land leased).

Arable lands are areas of land that are regularly processed and crops are sown/planted according to certain order (crop rotation).

Kitchen gardens and/or gardens are areas where the cultivated crop plants (different types of vegetables, potatoes, fruit and vine) intended for feeding household members and that are mainly not intended for sale. Only occasional excess of products grown on these areas is sold outside the household.

Plantažni voćnjaci su površine pod voćnim stablima sa određenim razmakom između redova i u redu. U njima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mjere. Obično su to veći zasadi voćnih stabala i jagodastih voćnih vrsta (malina, kupina, ribizla, borovnica) namijenjeni uglavnom za prodaju.

Ekstenzivni voćnjaci su poluintenzivni ili ekstenzivni voćni zasadi namijenjeni uglavnom za sopstvenu potrošnju. Uključena stabla koja se nalaze u dvorištima, na okućnicima, međama, uz puteve, stabla u voćnjaku različitih voćnih vrsta.

Vinogradi – zasadi vinove loze namijenjeni za proizvodnju grožđa.

Plantažni vinogradi – površine pod vinovom lozom sa određenim razmakom između čokota, u kojima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu sprovode se ostale agrotehničke mjere.

Vinogradi na okućnici su manji zasadi vinove loze koji su uglavnom namijenjeni za sopstvenu potrošnju.

Rasadnici su površine zemljišta na kojima se uzgajaju mlade drvenaste biljke namijenjene za kasnije presađivanje, a obuhvataju: voćne sadnice, sadnice vinove loze, ukrasnog bilja i šumskog drveća. U površine rasadnika uključeni su komercijalni rasadnici šumskog drveća, bilo u šumi ili izvan nje, kao i nekomercijalni rasadnici šumskog drveća koje gazdinstvo uzgaja za svoje potrebe izvan šumskog zemljišta.

Livade – zemljište koje se trajno (pet ili više godina) koristi za rast zelene stočne hrane i nije uključeno u plodored.

Pašnjaci – zemljište koje se koristi za ispašu stoke.

Rodnim čokotima vinove loze smatraju se čokoti koji su po svojoj fizičkoj zrelosti sposobni za rod, bez obzira na to da li su u posmatranoj godini dali rod ili ne.

Stočarstvo

Izvori i metode prikupljanja podataka

Redovnim godišnjim izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga) prikupljaju se podaci o broju i bilansu stoke, kao i podaci o proizvodnji mlijeka, jaja, vune i meda. Podaci za privatna poljoprivredna gazdinstva i domaćinstva prikupljaju se godišnjom anketom, koja je od 1961 - 1964. godine bila organizovana na principu prostog slučajnog uzorka, da bi od 1965. bio primijenjen dvoetafni uzorak. Broj anketiranih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava obuhvaćenih anketom iznosio je 15%. Uzorak za anketu o broju stoke sa stanjem 15. januar svake godine, sprovodi se od 1956. godine. Ovom anketom dobijeni su podaci i o obrtu stada.

Godine 1993. primijenjen je dvoetafni stratifikovani uzorak bez ponavljanja kojim je bilo obuhvaćeno preko 5070 privatnih poljoprivrednih gazdinstava i domaćinstava. Isti je korišćen za 13 redovnih statističkih istraživanja Ankete o broju stoke u domaćinstvima. U 2004. god. ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetafni stratifikovani uzorak bez ponavljanja sa popisnim krugovima kao primarnim i domaćinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 4 940 privatnih poljoprivrednih domaćinstava. Isti uzorak je korišćen za anketu o broju stoke u domaćinstvima sa stanjem 15. 1. 2005., 15. 1. 2006. i 15. 1. 2007. godine. Ankete o broju stoke zasnovane na novom uzorku su dale različite rezultate u odnosu na prethodnu anketu zasnovanu na starom okviru.

Postojali su opravdani razlozi da se sumnja u kvalitet rezultata i u jednom i u drugom slučaju i primijenjena je jedna od modernih statističkih metoda koja se koristi u savremenoj statistici, a to je kontrola kvaliteta. Uporedo sa anketom zasnovanom na novom uzorku izvedena je Pilot studija 2005 godine „Ocjena kvaliteta okvira za anketu o poljoprivrednim gazdinstvima“. Pilot studijom izvršena je ocjena kvaliteta okvira a takođe dobijeni su i korekcionni faktori koji su primijenjeni za korekciju rezultata Ankete o broju stoke u poljoprivrednim gazdinstvima, čime je ispravljena nedovoljna pokrivenost okvira.

Plantation orchards are areas under the fruit trees, with certain spacing between lines and rows. Mechanical processing can be carried out in them, and by rule are carried out other agro-technical measures. Usually these are the larger plantings of fruit trees and berry fruit (raspberry, blackberry, currant, blueberry) mainly for sale.

Extensive orchards are semi-intensive or extensive fruit crops intended mostly for own consumption. Here are included trees located in courtyard, infields, confine, by the roads, the trees in orchards of different fruit species.

Vineyards – a planted vine intended for production of grapes.

Plantation vineyards - areas under vine with some space between the vines, in which can be performed mechanized processing, and by a rule are conducted other agro-technical measures.

Vineyards on kitchen garden are smaller vine plantations which are mainly intended for own consumption.

Nurseries are areas of land on which are grown young woody plants intended for transplantation later, and include: fruit seedlings, grapevine seedlings, decorative plants and forest trees. The nursery area includes commercial nurseries of forest trees, either in forest or outside, as well as non-commercial nurseries of forest trees, that holding grows for own needs outside of forest land.

Meadow – land that is permanently (five or more years) used to grow green animal feed, and is not included in crop rotation.

Pasture – land that is used for grazing of livestock.

Fruit bearing vines are vines that capable of bearing fruit, regardless whether they beared fruit or not in observed year.

Livestock breeding

Sources and methods of data collection

Data on number of livestock and livestock turnover, as well as data on production of milk, eggs, honey and wool are collected through regular annual reports of agricultural organizations (enterprises and collective farms) and annual surveys on private agricultural holdings and households. From 1961 to 1964, it had been organized by a principle of simple random sample, and as of 1965, a two-stage sample was introduced. Since 1968, 15 percent of agricultural holdings were covered by the survey. As of 1956, a livestock sample survey was carried out every year, on January 15th. The survey was also providing data about livestock turnover.

In 1993, a two-stage stratified simple random sample with no repetition was used covering 5070 private agricultural holdings and households.

The same sample was used for 13 regular Livestock surveys in households. In 2004, the database was updated as the frame of a new sample, and two-stage stratified sample with no repetition has been introduced with enumeration areas as primary, and households as secondary units. The sample covers over 4940 private agricultural holdings. The same sample was used for Livestock survey as on 15.01.2005, 15.01.2006. and 15. 01. 2007. Livestock surveys based on new sample gave different results compared to the previous survey based on the old frame.

There were justifying reasons to suspect in the quality of results in both cases, therefore quality control, one of modern statistical methods used in modern statistics, was applied. Parallel with the survey based on new sample, the Pilot study 2005 “Quality assessment of frame for Survey on agricultural holdings” was done. Pilot study did the assessment of quality of frame and gave correction factors applied for the correction of the results of the Livestock survey in agricultural holdings, which corrected the under-coverage of the frame.

Zbog velike razlike u brojnom stanju stoke, naročito kod pojedinih vrsta stoke (npr. goveda) nije se mogla primijeniti metoda vremenskog savršenja serije što je uslovalo potpuno novi početak za statistiku stočarstva.

Takođe, primijenjeni koeficijenti koji su ispravili nedovoljnu pokrivenost u okviru zbog veličine uzorka za Pilot studiju mogu se primijeniti isključivo za nivo države, a ne i za nivo Opština.

U junu 2010. godine sproveden je Popis poljoprivrede, prvi u Crnoj Gori poslije 50 godina. U 2011. godini ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetapni stratifikovani uzorak bez ponavljanja sa popisnim krugovima kao primarnim i gazdinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 5 130 privatnih poljoprivrednih gazdinstava.

Uzorak je korišćen za anketu o stoci za 2011. godinu i prvi put je poslije 56 godina promijenjen referentni period sa 15. januara na stanje 1. decembra u cilju harmonizacije sa standardima EU. Takođe, samim tim sto je promijenjen okvir za izbor uzorka, umjesto baze podataka iz Popisa stanovništva stanova i domaćinstava ažurirana je baza podataka iz Popisa poljoprivrede, došlo je do promjena u klasifikaciji, statističkoj metodologiji, statističkoj populaciji i konceptima što je uslovalo jednokratni prekid vremenske serije.

Podaci o proizvodnji prirasta žive stoke i proizvodnji mesa obračunati su na osnovu raspoloživih podataka o bilansima stoke Ankete o stoci, godišnjeg izvještaja o stočarstvu poljoprivrednih organizacija i podataka o klanju stoke na klanicama.

Podaci o veterinarskim radnicima i objektima preuzeti su od Veterinarske uprave.

Obuhvat

Podaci o broju i bilansima stoke obuhvataju stočni fond u poljoprivrednim preduzećima i zemljoradničkim zadrugama, privatnim poljoprivrednim gazdinstvima i nepoljoprivrednim domaćinstvima.

Definicije

Bilans stoke predstavlja obrt stada tokom godine u kome se registruju promjene u brojnom stanju stoke.

Prirast stoke predstavlja proizvodnju žive mjere stoke tokom godine, kao rezultat priploda, porasta i tova stoke. Čini ga:

- razlika težine žive stoke na kraju i na početku godine;
- razlika težine prodane i kupljene stoke;
- živa težina zaklane stoke na gazdinstvima.

Bruto težina stoke predstavlja težinu životinja neposredno pred klanje.

Neto težina stoke predstavlja težinu zaklanih životinja poslije otklanjanja određenih djelova u zavisnosti od vrste i kategorije stoke, tj. težinu očišćene zaklane životinje.

Agromonetarna statistika

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izvještaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izvještaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda.

Takođe, prikupljaju se i podaci o realizaciji (prodaji) poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Due to the considerable difference in livestock balance, especially in certain types of livestock (i.e. cattle) the method of harmonization of time series could not be done that influenced the completely new start in livestock statistics.

Additionally, the applied coefficients corrected the under-coverage in the frame and due to size of the sample for the Pilot study; they could be applied to the state level only and not to the municipality level.

In June 2010 the Census of Agriculture was conducted, the first one in Montenegro after 50 years. In 2011, the database was updated on the basis of which the selection of new sample was done; two-phase stratified sample was done without repetitions with enumeration areas as primary and holdings as secondary units. The sample covered over 5 130 family agricultural holdings.

The sample was used for the survey on livestock for 2011, and for the first time after 56 years the reference period was changed from 15 January to 1 December situation aimed at the harmonization with the EU standards. Also, in addition to the changed frame for the selection of sample, instead of the database from the Census of Population, Dwellings and Households, there was updated the database from the Census of Agriculture, changes in classification, statistical methodology, statistical population and concepts causing the one-off interruption of time series.

Livestock increase and meat production data have been calculated on the basis of livestock balance data from the Survey on livestock, annual report on livestock breeding of agricultural organizations and data on slaughtering in abattoirs.

The data on the veterinary workers are obtained from Veterinary Administration.

Coverage

Data on the number and balances of livestock cover livestock of agricultural enterprises, agricultural co-operatives, private agricultural holdings and non-agricultural households.

Definitions

The *livestock balance* represents changes in number of livestock during reference year.

Livestock increase represents livestock live-weight breeding production, livestock growing and fattening, throughout the year. It includes:

- livestock weight difference at the end and beginning of year;
- weight difference between sold and purchased livestock;
- live weight of slaughtered livestock in holdings.

Gross-weight of livestock is the weight of live animal just before slaughtering. *Net-weight* of livestock is the weight of slaughtered animal after removal of certain parts, depending of livestock type and category, i.e. the weight of slaughtered and dressed animal.

Agro – monetary statistics

Sources and methods of data collection

With monthly statistical surveys data are collected on the value, quantities and average producer prices of agricultural, forestry and fishery products. Data are collected on quantities and values of purchased products, by individual producers and enterprises. Report on purchase is submitted by enterprises and agricultural cooperatives, dealing with purchase of agricultural products directly from individual producers, with the aim of sale and/or processing of purchased products. Report is also submitted by business entities (purchase stations) which are part of trade, industrial and other enterprises, if they deal with purchase of agricultural products.

Also, data are collected on realization (selling) of agricultural products, from own production of agricultural enterprises and agricultural cooperatives and units, that are dealing with agricultural production and sale, and they are within the non-agricultural enterprises.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore. Izvještajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izvještajni obrazac sadržajno je usklađen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje. Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su

dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izvještajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr.). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zрно, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nisu uključene u vrijednost otkupa. Ribarstvo

Ribarstvo**Izvori i metode prikupljanja podataka**

Osnovni cilj statistike ribarstva je prikupljanje podataka o ulovu morske i slatkovodne ribe. Pored ovog zadatka ove statistike je da prikupi podatke o: zaposlenom osoblju, o ribarskim objektima, o plovnim sredstvima, ribarskoj opremi, proizvodnji i ulovu ribe, proizvodnji ikre i mlađi i potrošnji hrane u ribnjacima. U martu 2015. godine sprovedena su odvojeno istraživanja o akvakulturi i marikulturi za 2014. godinu.

Coverage

The purpose of survey is collection of data on average purchase and sale producer prices of agricultural, forestry and fishery products.

Criteria for coverage of legal entities is number of workers (from 2 and more employed workers).

We would like to point out that because of criteria for coverage obtained data do not present total purchase and realization (sale) on territory of Montenegro.

The reporting form contains quantities, values and average prices. The reporting form has been harmonised, regarding content, with the Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008.

Definitions

By realized quantities are considered deliveries of agricultural products to other enterprises, for fabrication and/or sale. Deliveries of processed agricultural products are only given for those products that are obtained

by processing of raw materials, from own production, deliveries to own shops which make retail trade of agricultural products, direct delivery of agricultural products to retail trade, done by producers of agricultural products, outside of shops, deliveries of fatten livestock (it is presented quantity that represents growth, i.e. the difference in the weight between purchased and delivered livestock heads, purchased from enterprises, cooperatives or individual producers with the aim of delivery).

It is not considered as delivered quantity processed products that are made of raw materials obtained from other enterprises and individual producers.

Value of realized agricultural products represents value of delivered (sold) products from own production by selling producer prices. In the value of sold products included are all costs related to preparation of products for delivery to the place of loading (sorting, packaging, transport to the place of loading etc.). The value of delivery to own retail trade shops is calculated by producers' selling prices (calculation prices, without trading margin and taxes).

Purchased quantities are those quantities of agricultural products overtaken, during reporting month, directly from individual producers. Purchased quantities comprise all types of purchase, including products received from cooperatives for services performed, work and spent equipment, as well as for products deriving from compensation of products (threshing, grinding, exchange of grain for flour etc.). Cereals with moisture above allowed should be re-calculated in dry grain, and slaughtered livestock and poultry into live measure.

The value of the purchase is shown in prices, by which enterprises pay purchased products to individual producers.

Bonuses that individual producers receive for delivered products are not included in the value of purchase.

Fishing**Sources and methods of data collection**

Primary objective of fishery statistics is data collection about the catch of sea and freshwater fish. Apart from that, the task of this statistics is also to collect data about employed persons, fishing objects, vessels, fishery equipment, production and catch of fish, production of spawn and progeny and consumption of food in fishponds. In March 2015, there were carried out separately the survey on aquaculture and the survey on mariculture for 2014.

Jedinice posmatranja u statistici ribarstva su: preduzeća za proizvodnju, ulov, promet i preradu ribe, ribarske zadruge, ostale privredne organizacije koje se bave ulovom i proizvodnjom ribe, Institut za biologiju mora, individualni ribari koji se bave ulovom za sopstvenu potrošnju ili prodaju i udruženja za sportski ribolov (bez obzira gdje se vrši ulov).

Podaci o slatkovodnom i morskome ribarstvu prikupljaju se izvještajnom metodom i metodom procjena.

Obuhvat

Podaci o morskome i slatkovodnom ribarstvu koji se prikupljaju izvještajnom metodom, a popunjavaju se iz knjigovodstvene evidencije preduzeća i zadruga, koje se bave ribolovom kao osnovnom ili sporednom djelatnošću, po pravilu se obuhvataju u potpunosti.

Međutim podaci koji se obezbjeđuju metodom procjena (ulov ribe privatnih ribara), zbog nepostojanja adekvatne ili nikakve evidencije, često se ne obuhvataju u potpunosti, naročito kada se radi o detaljima određene pojave i nižim nivoima.

Definicije

Privredni ribolov je djelatnost ulova ribe i drugih živih organizama slatkih i slanih voda zbog sticanja dobiti.

Brod je svaki plovni objekat koji ima palubu i zapreminu veću od 28,32 m³ (10 BRT). Pod *čamcem* se podrazumijeva svaki plovni objekat sa manje od 10 BRT. U 2014. godini podaci preuzeti od Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja odnose se na plovila čija se zapremina izražava u BT (bruto tonama).

Akvakultura je uzgoj vodenih organizama, uključujući ribe, školjke, rakove, vodozemce i vodene biljke.

Pod marikulturom se podrazumijeva uzgoj vodenih organizama u morskoj vodi; ranije faze u životnom ciklusu ovih vodenih organizama mogu biti u slanoj ili slatkoj vodi.

Units to be observed in fishery statistics are: enterprises for production, fishing, selling and manufacture of fish, fishery cooperatives, other economic organizations involved in fishery, Institute for Biology of the Sea, individual fishers catching fish for their own consumption or sale, and sport fishery associations (no matter where the fishing takes place).

Data on sea and freshwater fishing are obtained by reporting method and method of estimation.

Coverage

Data on sea and freshwater fishing, collected by reporting method and filled in from bookkeeping evidence of enterprises and cooperatives dealing with fishing as primary or secondary activity, are, as a rule, covered entirely.

However, data obtained by method of estimation (catches of the private fishers) are not covered entirely due to inadequate or missing evidence, especially about details of a certain category and lower levels.

Definitions

Economic fishing is an activity of fish catches and other live animals in freshwater and seawaters, for economic purposes.

Ship is any sailing object, having a board and over 28.32 m³ (10 GRT). *Boat* is any sailing object of less than 10 GRT. In 2014, the data obtained from the Ministry of Agriculture and Rural Development refer to vessels whose volume is expressed in GT (gross tonnes).

Aquaculture is the farming of aquatic organisms, including fish, molluscs, crustaceans, amphibians, and aquatic plants.

Mariculture is defined as the cultivation of aquatic organisms in sea water; earlier stages in the life cycle of these aquatic organisms may be spent in brackishwater or freshwater.

11 – 1. POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE PO
KATEGORIJAMA KORIŠĆENJAAGRICULTURAL LAND BY
CATEGORIES OF USE

ha									ha								
	Ukupno poljoprivredno korišćeno zemljište <i>Total agricultural utilised land</i>	Korišćene okućnice i/ili bašte <i>Utilised kitchen gardens and/or gardens</i>	Korišćene oranice <i>Utilised arable land</i>	Vinogradi <i>Vineyards</i>	Voćnjaci ¹ - plantazni <i>Orchards¹ - plantations</i>	Voćnjaci ¹ - ekstenzivni <i>Orchards¹ - extensive</i>	Rasadnici <i>Nurseries</i>	Višegodišnje livade i pašnjaci <i>Perennial meadows and pastures</i>									
2012	222 890,6	2 028,8	5 716,1	2 697,0	999,6	966,2	32,1	210 450,8									
2013	223 131,0	1 992,1	5 812,1	2 701,8	1 004,2*	970,7*	32,1	210 618,0									
2014	230 321,2	1 832,4	6 898,4	2 703,3	1 099,6	1 156,8	47,3	216 583,4									

¹⁾ Ukjučeni maslinjaci

* = Ispravljen podatak (Vidjeti metodološko objašnjenje na strani 92)

¹⁾ Included Olives

* = Corrected data (Look at the methodological explanation on page 92)

11 – 2. POŽNJEVENA POVRŠINA I PROIZVODNJA
VAŽNIJH USJEVA NA ORANICAMA I
PROIZVODNJA SIJENA SA LIVADAHARVESTED AREA AND PRODUCTION OF SOME
IMPORTANT CROPS ON ARABLE LAND AND
PRODUCTION OF HAY FROM MEADOWS

	Pšenica / <i>Wheat</i>			Kukuruz za zrno / <i>Maize for grain</i>			Ječam / <i>Barley</i>		
	požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona <i>Yield, tons</i>		požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona <i>Yield, tons</i>		požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona <i>Yield, tons</i>	
		po ha <i>Per ha</i>	ukupno <i>Total</i>		po ha <i>Per ha</i>	Ukupno <i>Total</i>		po ha <i>Per ha</i>	Ukupno <i>Total</i>
2012	515,6	2,8	1 443,7	588,2	3,2	1 882,2	414,3	2,3	952,9
2013	669,7	3,4	2 300,9	569,1	5,2	2 945,9	405,0	2,9	1 182,3
2014	738,6	2,9	2 158,6	650,3	5,1	3 304,6	423,7	2,7	1 147,3

/nastavak/

/continued/

	Ovas / <i>Oats</i>			Raž / <i>Ray</i>			Krompir / <i>Potatoes</i>		
	požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona <i>Yield, tons</i>		požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona <i>Yield, tons</i>		požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona <i>Yield, tons</i>	
		po ha <i>Per ha</i>	ukupno <i>Total</i>		po ha <i>Per ha</i>	ukupno <i>Total</i>		po ha <i>Per ha</i>	ukupno <i>Total</i>
2012	179,6	1,6	287,4	156,6	2,1	328,9	1 327,4	11,8	15 663,3
2013	207,2	2,8	585,0	161,5	3,6	573,6	1 345,4	14,9	20 041,0
2014	209,9	2,3	475,9	182,9	2,9	527,2	1 645,1	14,8	24 313,1

/nastavak/

/continued/

	Lucerka, djetelina, travno-djetelinske i travne smješe <i>Lucerne, clover, grass-clover mixtures and grass mixture</i>				Livade / <i>Meadows</i>			
	požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos - sijeno, tona <i>Yield - hay, tons</i>		požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos - sijeno, tona <i>Yield - hay, tons</i>			
		po ha <i>Per ha</i>	ukupno <i>Total</i>		po ha <i>Per ha</i>	ukupno <i>Total</i>		
2012	-	-	-	60 192,5	1,9	113 651,2		
2013	1 380,5	-	7 413,6	60 306,5	2,6	158 224,3		
2014	1 424,6	5,7	8 151,8	61 860,5	2,6	162 257,7		

11 – 3. PROIZVODNJA KROMPIRA
NA OKUĆNICIPRODUCTION OF POTATOES IN KITCHEN
GARDEN AND/OR GARDENS

	Krompir / Potatoes		
	požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona / <i>Yield, tons</i>	
		po ha / <i>Per ha</i>	ukupno / <i>Total</i>
2012	528,1	11,8	6 231,6
2013	535,3	16,5	8 825,5
2014	492,6	13,8	6 784,0

11 – 4. PROIZVODNJA POVRĆA U 2014. GODINI

PRODUCTION OF VEGETABLES IN 2014

	Ukupno - oranice i okućnice i/ili bašte / <i>Total – arable land and kitchen gardens and/or gardens</i>			Oranice / <i>Arable land</i>		
	požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona / <i>Yield, tons</i>		požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	prinos, tona / <i>Yield, tons</i>	
		po ha <i>Per ha</i>	Ukupno <i>Total</i>		po ha <i>Per ha</i>	Ukupno <i>Total</i>
Kupus bijeli / <i>Cabbage, white</i>	316,3	33,0	10 442,3	247,9	35,0	8 671,8
Lubenica / <i>Watermelon</i>	471,2	32,4	15 260,4	469,5	32,4	15 200,5
Paprika / <i>Pepper</i>	179,6	22,5	4 042,9	102,2	25,1	2 569,2
Luk crni / <i>Onion</i>	122,4	17,6	2 151,4	54,4	19,0	1 034,0
Paradajz / <i>Tomato</i>	114,1	31,0	3 533,3	71,4	31,4	2 239,4
Krastavac / <i>Cucumber</i>	46,9	32,2	1 511,6	33,5	33,8	1 132,8
Dinja / <i>Melon</i>	49,6	25,8	1 279,7	47,7	26,2	1 247,3

11 – 5. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA VOĆA
I MASLINA U 2014. GODINIPRODUCTION OF OF SOME IMPORTANT
FRUITS AND OLIVES IN 2014

	Proizvodnja – ukupno ¹⁾ , t <i>Production, total¹⁾, t</i>	Proizvodnja na plantažama, t <i>Production on plantations, t</i>
Šljive / <i>Plums</i>	5 743,2	1 976,4
Jabuke / <i>Apples</i>	4 900,0	2 656,0
Mandarine / <i>Mandarins</i>	4 181,0	3 204,4
Kruške / <i>Pears</i>	914,8	180,7
Breskve / <i>Peaches</i>	1 356,4	1 276,1
Masline / <i>Olives</i>	796,2	253,8

¹⁾ Uključena je proizvodnja voća na okućnicama i ekstenzivnim voćnjacima

¹⁾ Production of fruit on gardens and extensive orchards are included

11 – 6. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA VOĆA
I MASLINA NA PLANTAŽAMA U 2014. GODINIPRODUCTION OF SOME IMPORTANT FRUITS
AND OLIVES ON PLANTATIONS IN 2014

	Ukupna površina, ha Total area, ha	Rodna površina, ha Area under the fruit tree	Prinos po hektaru, t Yield per ha, t	Proizvodnja, t Production, t
Šljive / Plums	275,8	204,1	9,7	1 976,4
Jabuke / Apples	193,0	132,3	20,1	2 656,0
Mandarine / Mandarins	146,2	138,7	23,1	3 204,4
Kruške / Pears	35,8	33,9	5,3	180,7
Breskve / Peaches	95,1	94,6	13,5	1 276,1
Masline / Olives	120,6	82,8	3,1	253,8

11 – 7. VINOGRADI I PROIZVODNJA
GROŽĐA NA PLANTAŽAMAVINEYARDS PRODUCTION
OF GRAPES ON PLANTATIONS

	Površina Area		Broj čokota Number of grapevines		Proizvodnja Production		
	ukupno, ha Total, ha	rodna površina, ha Productive area, ha	ukupno Total	rodni Of productive age	ukupno, t Total, t	prinos, t/ha Yield t per ha	prinos kg po čokotu Yield kg per vine
2012	2 697,0	2 644,9	10 059 104	9 841 575	25 079,2	9,5	2,5
2013	2 701,8	2 648,5	10 081 073	9 863 068	24 147,7*	9,1*	2,4*
2014	2 703,3	2 598,3	10 087 791	9 726 732	17 128,7	6,6	1,8

11 – 8. KONJI, GOVEDA, ŽIVINA I KOŠNICE
Stanje 1. decembarHORSES, CATTLE, POULTRY AND BEEHIVES
As on 1 December

	Konji / Horses				Goveda / Cattle							Živina Poultry	Košnice Beehives
	ukupno Total	ždrebad i omad Colts and yearlings	kobile i ždrebnice omice Mares and in-foal yearling mares	pastuvi i kastrati Studhorses and geldings	ukupno Total	Goveda do 1 god. starosti Cattle up to 1 year		goveda od 1 - 2 godine starosti Bovines 1-2 years old	Goveda starija od 2 godine Bovines over 2 years old				
						telad do 8 mjeseca Calves to 8 months old	junad od 8 do 12 mjeseci Young bulls/ heifers 8-12 months old		junice Heifers	krave Cows	bikovi i volovi Bulls And oxen		
UKUPNO / TOTAL													
2011 ¹⁾	4 035	245	799	2 991	87 173	14 322	4 473	2 927	2 667	59 532	3 252	470 047	42 237
2012	3 905	164	636	3 105	84 701	12 037	4 226	2 726	3 090	59 972	2 650	732 090	42 680
2013	4 858	429	1 133	3 296	89 058	11 867	5 061	3 526	3 761	61 830	3 012	620 354	42 458
2014	4 968	234	1 219	3 517	93 550	13 157	6 492	4 099	3 215	63 889	2 697	595 675	43 210
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS													
2011 ¹⁾	-	-	-	-	1 865	891	842	10	62	56	4	141 177	164
2012	1	-	-	1	2 366	786	1 260	59	53	205	3	420 238	200
2013	-	-	-	-	3 428	1 385	1 322	8	6	366	340	180 735	182
2014	3	-	2	1	2 699	879	1 558	53	23	182	4	168 434	190
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS													
2011 ¹⁾	4 035	245	799	2 991	85 308	13 431	3 631	2 917	2 605	59 476	3 248	328 870	42 073
2012	3 904	164	636	3 104	82 335	11 251	2 966	2 667	3 037	59 767	2 647	311 852	42 480
2013	4 858	429	1 133	3 296	85 630	10 482	3 739	3 518	3 755	61 464	2 672	620 354	42 276
2014	4 965	234	1 217	3 516	90 851	12 278	4 934	4 046	3 192	63 707	2 693	427 240	43 020

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na strani 93.¹⁾ Look at the methodological explanation on page 93

11 – 9. OVCE, KOZE I SVINJE
Stanje 1. DecembarSHEEP, GOATS AND SHEEP
As on 1 December

	Ovce / Sheep				Koze / Goats		
	ukupno <i>Total</i>	jagnjad i šilježad do 1 godine <i>Lambs and yearlings up to 1 year old</i>	Ovce preko 1 godine starosti <i>Ewes over 1 year old</i>		ukupno <i>Total</i>	koze do 1 godine <i>Goats up to 1 year</i>	koze preko 1 godine <i>Goats over 1 year</i>
			ovce za priplod i mužu <i>Breeding ewes and dairy ewes</i>	ovnovi i jalove ovce <i>Rams and sterile ewes</i>			
UKUPNO / TOTAL							
2011 ¹⁾	208 771	23 786	172 924	12 061	23 660	3 014	20 646
2012	207 047	24 391	169 295	13 361	23 273	3 068	20 205
2013	190 843	24 067	153 450	13 326	29 675	3 261	26 414
2014	204 403	27 025	165 351	12 028	32 997	4 650	28 347
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS							
2011 ¹⁾	1 717	356	1 323	38	283	30	253
2012	797	261	507	29	476	183	293
2013	1 713	902	705	106	327	71	256
2014	654	117	497	40	100	40	60
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS							
2011 ¹⁾	207 054	23 430	171 601	12 023	23 377	2 984	20 393
2012	206 250	24 130	168 788	13 332	22 797	2 885	19 912
2013	189 130	23 165	152 745	13 220	29 348	3 190	26 158
2014	203 749	26 908	164 854	11 988	32 897	4 610	28 287

/nastavak/

/continued/

	Svinje / Pigs							
	ukupno <i>Total</i>	prasad do 19 kg <i>Suckling pigs up to 19 kg</i>	Svinje od 20 – 49 kg <i>Pigs of 20-49 k</i>	Svinje za tov / Fattened pigs			Svinje za priplod od 50 kg i više <i>Pigs for breeding of 50 kg and more</i>	
				50 – 79 kg	80 – 109 kg	preko 110 kg <i>Over 110 kg</i>	krmače i suprasne nazimice <i>Sows and sows of the first farrow</i>	nerasti za priplod <i>Breeding boars</i>
UKUPNO / TOTAL								
2011 ¹⁾	21 398	4 182	8 494	2 517	1 581	1 589	2 799	90
2012	18 451	4 017	6 437	793	926	3 880	2 216	81
2013	20 572	4 598	9 355	819	886	3 167	1 456	146
2014	22 053	4 869	5 675	1 240	1 381	5 647	2 346	248
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS								
2011 ¹⁾	6 689	2 210	1 501	1 217	888	38	767	12
2012	4 061	2 143	698	195	232	33	689	16
2013	69	-	17	-	14	12	23	2
2014	370	25	-	-	-	-	12	1
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS								
2011 ¹⁾	14 709	1 972	6 993	1 300	693	1 551	2 032	78
2012	14 390	1 874	5 739	598	694	3 847	1 527	65
2013	20 503	4 598	9 338	819	872	3 155	1 433	144
2014	21 683	4 844	5 675	1 240	1 381	5 647	2 334	247

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na strani 93¹⁾ Look at the methodological explanation on page 93

11 – 10. BILANS GOVEDA

BALANCE OF CATTLE

	Grla na početku godine <i>Head at the beginning of year</i>	Priplod <i>Number of youngsters</i>	Kupovina <i>Purchased</i>	Prodaja <i>Sold</i>	Zaklano / Slaughtered		Uginuće <i>Deaths</i>	Grla na kraju godine <i>Head at the end of year</i>
					broj <i>Number</i>	težina – tona <i>Weight, tons</i>		
UKUPNO / TOTAL								
2010	100 835	62 286	4 023	40 579	27 147	4 727	3 455	95 963
2011 ¹⁾	85 844	51 038	4 073	30 796	21 993	4 688	993	87 173
2012	87 173	53 228	4 294	32 310	26 649	4 391	1 035	84 701
2013	84 701	55 328	11 492	35 619	25 898	4 191	947	89 058
2014	89 058	50 317	15 172	38 820	21 301	3 834	876	93 550
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS								
2010	1 661	36	2 032	58	1 772	534	96	1 803
2011 ¹⁾	1 457	40	2 438	-	2 011	975	59	1 865
2012	1 865	175	2 548	123	1 956	391	143	2 366
2013	2 366	325	5 568	178	4 592	1 040	61	3 428
2014	3 428	148	2 148	90	2 915	525	20	2 699
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS								
2010	99 174	62 250	1 991	40 521	25 375	4 193	3 359	94 160
2011 ¹⁾	84 387	50 998	1 635	30 796	19 982	3 713	934	85 308
2012	85 308	53 053	1 746	32 187	24 693	4 000	892	82 335
2013	82 335	55 003	5 924	35 441	21 306	3 151	886	85 630
2014	85 630	50 169	13 024	38 730	18 386	3 309	856	90 851

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na strani 93.

¹⁾ See the methodological note on page 93

Napomena: Isprekidana linija označava prekid serije

Note: broken/dotted line implies the brake in series

11 – 11. BILANS OVACA

BALANCE OF SHEEP

	Grla na početku godine <i>Head at the beginning of year</i>	Priplod <i>Number of youngsters</i>	Kupovina <i>Purchased</i>	Prodaja <i>Sold</i>	Zaklano / Slaughtered		Uginuće <i>Deaths</i>	Grla na kraju godine <i>Head at the end of year</i>
					broj <i>Number</i>	težina – tona <i>Weight, tons</i>		
UKUPNO / TOTAL								
2010	199 764	160 429	6 998	123 986	23 329	955	21 711	198 165
2011 ¹⁾	214 529	163 970	6 666	147 035	26 500	1 043	2 859	208 771
2012	208 771	162 486	5 057	138 935	25 625	1 070	4 707	207 047
2013	207 047	165 879	8 629	144 080	40 837	1 708	5 795	190 843
2014	190 843	196 770	20 432	177 584	20 586	824	5 471	204 403
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS								
2010	1 513	2 484	11	363	599	20	469	2 577
2011 ¹⁾	1 912	1 213	-	832	546	11	30	1 717
2012	1 717	480	-	1 150	196	6	55	797
2013	797	640	1 858	501	1 045	37	36	1 713
2014	1 713	370	-	1 229	150	4	50	654
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS								
2010	198 251	157 945	6 987	123 623	22 730	935	21 242	195 588
2011 ¹⁾	212 617	162 757	6 666	146 203	25 954	1 032	2 829	207 054
2012	207 054	162 006	5 057	137 785	25 430	1 064	4 652	206 250
2013	206 250	165 239	6 771	143 579	39 792	1 671	5 759	189 130
2014	189 130	196 400	20 432	176 355	20 436	818	5 421	203 749

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na strani 93.

¹⁾ See the methodological note on page 93

Napomena: Isprekidana linija označava prekid serije

Note: broken/dotted line implies the brake in series

11 – 12. BILANS SVINJA

BALANCE OF PIGS

	Grla na početku godine <i>Head at the beginning of year</i>	Priplod <i>Number of youngsters</i>	Kupovina <i>Purchased</i>	Prodaja <i>Sold</i>	Zaklano / <i>Slaughtered</i>		Uginuće <i>Deaths</i>	Grla na kraju godine <i>Head at the end of year</i>
					broj <i>Number</i>	težina –tona <i>Weight, tons</i>		
UKUPNO / TOTAL								
2010	12 377	22 392	16 800	20 463	16 583	1 895	3 318	11 205
2011 ¹⁾	21 055	33 992	28 620	16 806	41 586	4 446	3 877	21 398
2012	21 398	31 082	23 016	14 065	39 470	3 780	3 510	18 451
2013	18 451	20 245	23 992	27 106	14 047	540	964	20 571
2014	20 571	22 335	42 524	18 778	43 690	2 793	910	22 053
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS								
2010	7 629	16 372	-	15 188	73	7	2 140	6 600
2011 ¹⁾	7 503	15 260	-	850	11 761	762	3 463	6 689
2012	6 689	13 326	16	21	13 113	681	2 836	4 061
2013	4 061	45	-	3 938	89	8	11	69
2014	69	100	400	179	-	-	20	370
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS								
2010	4 748	6 020	16 800	5 275	16 510	1 888	1 178	4 605
2011 ¹⁾	13 552	18 732	28 620	15 956	29 825	3 684	414	14 709
2012	14 709	17 756	23 000	14 044	26 357	3 099	674	14 390
2013	14 390	20 200	23 992	23 168	13 958	532	953	20 503
2014	20 503	22 235	42 124	18 599	43 690	2 793	890	21 683

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na strani 93.

Napomena: Isprekidana linija označava prekid serije

¹⁾ See the methodological note on page 93

Note: broken/dotted line implies the brake in series

11 – 13. ZAKLANA STOKA U KLANICAMA

LIVESTOCK SLAUGHTERED IN ABATTOIRS

	Goveda / <i>Cattle</i>				Svinje / <i>Pigs</i>		Ovce / <i>Sheep</i>		
	ukupno <i>Total</i>	telad <i>Calves</i>	junad <i>Heifers</i>	ostala goveda <i>Other cattle</i>	ukupno <i>Total</i>	prasad <i>Piglets</i>	ukupno <i>Total</i>	jagnjad <i>Lambs</i>	ovce i ovnovi <i>Sheep and rams</i>
BROJ GRILA¹⁾ / NUMBER OF HEADS¹⁾									
2010	40 459	22 202	13 346	4 911	33 836	4 093	51 276	47 082	4 194
2011	35 599	19 092	10 794	5 713	16 933	4 406	43 452	41 408	2 044
2012	32 473	15 371	12 131	4 971	17 172	8 183	45 183	44 516	667
2013	27 950	13 820	10 077	4 053	11 562	4 073	38 568	38 360	208
2014	23 526	10 926	8 119	4 481	9 655	3 778	39 622	39 516	106
PROSJEČNA BRUTO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE GROSS-WEIGHT, KG²⁾									
2010	291,0	146,0	451,0	510,0	76,0	19,0	42,0	39,0	65,0
2011	289,0	142,2	418,0	489,0	80,0	17,0	40,0	37,0	70,0
2012	330,5	156,1	447,4	530,3	60,3	19,0	41,8	41,8	57,0
2013	324,0	159,0	457,0	583,0	49,0	19,0	40,0	40,0	55,0
2014	319,0	162,0	447,0	470,0	50,0	19,0	42,0	42,0	55,0
PROSJEČNA NETO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE NET-WEIGHT, KG²⁾									
2010	153,0	77,0	238,0	262,0	56,0	15,0	21,0	20,0	31,0
2011	149,0	75,0	220,0	245,0	62,0	13,0	20,0	19,0	37,0
2012	170,0	82,5	229,8	263,1	48,6	15,0	20,9	20,9	28,0
2013	174,0	86,0	239,0	297,0	39,0	14,0	20,0	20,0	26,0
2014	167,0	85,0	240,0	232,0	40,0	16,0	21,0	21,0	27,0

¹⁾ Broj zaklane stoke u klanicama i privatnim mesarama.

²⁾ Prosječne težine date za klanje u javnim klanicama.

¹⁾ Livestock slaughtered in abattoirs and private butcheries

²⁾ Average weights refer to the slaughtering in public abattoirs

11 – 14. PRIRAST STOKE I ŽIVINE

INCREASE IN LIVESTOCK AND POULTRY

tona	Goveda / Cattle				Svinje / Pigs				Ovce / Sheep				Živina ukupni prirast ¹⁾ Poultry Increase total ¹⁾
	ukupni prirast ¹⁾ Increase, total ¹⁾	razlika potencijala Weight difference, at the end of year	zaklano Slaughtered	razlika prodaje i kupovine Buying and selling difference	ukupni prirast ¹⁾ Increase, total ¹⁾	razlika potencijala Weight difference, at the end of year	zaklano Slaughtered	razlika prodaje i kupovine Buying and selling difference	ukupni prirast ¹⁾ Increase, total ¹⁾	razlika potencijala Weight difference, at the end of year	zaklano Slaughtered	razlika prodaje i kupovine Buying and selling difference	
UKUPNO / TOTAL													
2010	11 455	-501	4 727	7 229	2 511	-52	1 895	668	5 484	338	955	4 191	693
2011	9 015	-1 900	4 688	6 228	4 049	55	4 447	-453	6 544	351	1 043	5 149	467
2012	9 387	-1 132	4 391	6 127	3 534	34	3 780	-280	6 565	490	1 063	5 013	480
2013	12 045	1 393	4 191	6 461	339	-171	541	-32	4 442	-2 632	1 708	5 366	807
2014	8 558	1 441	3 834	6 165	2 610	597	2 792	-780	4 885	634	823	4 695	1 799
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS													
2010	197	-52	534	-285	957	-84	7	1 034	19	-13	20	12	246
2011	846	293	975	-422	825	16	762	47	29	-7	11	25	164
2012	162	145	391	-374	544	-140	681	3	-1	-51	5	46	319
2013	476	245	1 040	-809	-75	-223	8	139	19	32	37	-50	364
2014	550	-153	525	-127	35	26	-	10	86	-41	5	41	642
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS													
2010	11 258	-449	4 193	7 514	1 554	32	1 888	-366	5 465	351	935	4 179	447
2011	8 169	-2 193	3 713	6 649	3 224	39	3 684	-450	6 514	358	1 033	5 124	303
2012	9 225	-1 277	4 000	6 501	2 990	174	3 099	-283	6 566	541	1 058	4 967	161
2013	11 569	1 148	3 151	7 270	414	52	533	-171	4 423	-2 664	1 671	5 416	443
2014	8 008	1 594	3 310	6 293	2 574	572	2 792	-790	4 798	675	819	4 654	1 156

¹⁾ Ukupan prirast pojedinih vrsta stoke, uključujući živu težinu zaklane stoke, razliku težine prodate i kupljene stoke i razliku težine stoke na kraju i početku godine.

¹⁾ Total increase of certain kinds of livestock, including the weight before slaughtering, the difference between weight of sold and purchased livestock and the weight at the beginning – end of year.

11 – 15. PROIZVODNJA MLIJEKA, VUNE, JAJA I MEDA

PRODUCTION OF MILK, WOOL, EGGS AND HONEY

	Mlijeko / Milk					Vuna / Wool		Jaja / Eggs		Med / Honey	
	ukupno Total (000 lit.)	kravlje Cow milk (000 lit.)	po kravi muzari Per milch cow (Lit.)	ovčije Ewe milk (000 lit.)	po ovci Per ewe (Lit.)	ukupno Total, (t)	po ovci Per sheep (kg)	ukupno (000 kom) Total (000 pcs)	po kokoški (kom.) Eggs, per hen (pcs)	ukupno Total, (t)	po košnici Per beehive (kg.)
UKUPNO / TOTAL											
2010	142 833	135 829	2 046	7 004	46	274	1,6	64 198	151	173	8
2011	199 598	190 769	3 244	8 830	79	260	1,4	75 804	169	394	9
2012	159 240	145 953	2 474	9 584	70	275	1,5	68 060	157	554	13
2013	181 876	168 540	2 763	9 815	78	310	1,8	89 720	162	510	12
2014	191 801	178 121	2 805	9 074	73	238	1,5	85 525	183	325	8
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS											
2010	897	886	4 407	11	29	1	2,0	28 820	248	-	-
2011	324	220	4 583	104	95	3	1,7	31 358	189	1	6
2012	832	754	3 752	19	47	1	1,8	26 379	175	1	6
2013	904	836	4 920	10	38	1	2,0	28 250	167	1	6
2014	816	811	4 712	6	84	1	1,8	53 019	172	1	5
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS											
2010	141 936	134 943	2 039	6 993	46	273	1,6	35 378	115	173	8
2011	199 274	190 549	3 243	8 725	79	257	1,4	44 420	157	393	9
2012	158 408	145 199	2 470	9 565	71	274	1,5	41 681	147	553	13
2013	180 972	167 704	2 757	9 805	78	309	1,8	61 470	160	509	12
2014	190 985	177 310	2 800	9 068	74	237	1,6	32 506	180	324	8

11 – 16. POLJOPRIVREDNA PREDUZEĆA
I ZAPOSLENI RADNICIAGRICULTURAL ENTERPRISES
AND PERSONS EMPLOYED

	Broj poljoprivred. preduzeća <i>Agricultural enterprises, number</i>	Zaposleni radnici ¹⁾ <i>Workers¹⁾</i>		Stručni radnici / <i>Technical staff</i>					
		ukupno <i>Total</i>	u poljoprivrednoj djelatnosti <i>In agriculture</i>	poljoprivredni stručnjaci <i>Agricultural experts</i>		veterinari <i>Veterinarians</i>		ekonomisti <i>Economists</i>	
				sa fakultetom i višom školom <i>Higher and high education</i>	sa poljoprivred. srednjom školom <i>Secondary School of Agriculture</i>	sa fakultetom <i>Higher education</i>	sa srednjom školom <i>Secondary School</i>	sa fakultetom i višom školom <i>Higher and high education</i>	sa srednjom ekonomskom školom <i>Secondary School of Economics</i>
UKUPNO / TOTAL									
2010	33	1 085	687	155	185	1	-	41	38
2011	30	1 047	648	146	177	2	2	41	39
2012	39	899	522	71	171	1	1	34	42
2013	27	903	479	60	99	2	2	65	18
2014	31	986	512	66	124	2	3	94	100
POLJOPRIVREDNA PREDUZEĆA / AGRICULTURAL ENTERPRISES									
2010	21	1 017	653	147	181	1	-	38	35
2011	16	977	603	134	173	2	2	40	38
2012	25	836	482	60	163	1	1	33	35
2013	13	841	440	48	93	2	2	60	8
2014	18	919	466	53	107	2	2	90	93
ZEMLJORADNIČKE ZADRUGE / COLLECTIVE FARMS									
2010	12	68	34	8	4	-	-	3	3
2011	14	70	45	12	4	-	-	1	1
2012	14	63	40	11	8	-	-	1	7
2013	14	62	39	12	6	-	-	5	10
2014	13	67	46	13	17	-	1	4	7

¹⁾ Stanje 31. 12. 2014. god. je iz redovnog godišnjeg izvještaja, u koloni ukupno obuhvaćeni su još i radnici zaposleni na poslovima uprave i nepoljoprivredne djelatnosti, a koji se obavljaju u okviru poljoprivrednih preduzeća.

¹⁾ Status as on December 31, 2014. refer to data from regular annual survey. Data in the column Total include also the workers in administration and non-agricultural activities within agricultural enterprises.

11 – 17. ZAPOSLENI RADNICI PO
GRANAMA DJELATNOSTIEMPLOYED PERSONS BY
AGRICULTURAL BRANCHES

	Zaposleni radnici / <i>Employed persons</i>						Radni sati sezonskih i povremenih radnika u 000 <i>Man-hours of seasonal and ad-hoc workers, in thous.</i>
	u ratarstvu <i>Growing of crops</i>	u voćarstvu <i>Growing of fruit</i>	u vinogradarstvu <i>Viticulture</i>	u stočarstvu <i>Livestock breeding</i>	u preradi poljoprivrednih proizvoda <i>Processing of agricultural products</i>	u ostalim poljoprivrednim djelatnostima <i>Other agricultural activities</i>	
UKUPNO / TOTAL							
2010	33	44	323	90	154	47	281
2011	35	32	236	66	179	100	780
2012	29	28	231	35	118	81	958
2013	29	19	208	34	128	61	757
2014	32	14	194	37	144	91	747
POLJOPRIVREDNA PREDUZEĆA / AGRICULTURAL ENTERPRISES							
2010	9	44	323	85	154	39	257
2011	11	32	236	58	179	87	776
2012	4	28	231	31	118	70	938
2013	9	19	208	29	128	47	745
2014	11	14	194	29	141	77	680
ZEMLJORADNIČKE ZADRUGE / COLLECTIVE FARMS							
2010	24	-	-	5	-	8	24
2011	24	-	-	8	-	13	4
2012	25	-	-	4	-	11	20
2013	20	-	-	5	-	14	12
2014	21	-	-	8	3	14	67

11 – 18. POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE, GORIVA
I MAZIVA I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA, 2014.CONSUMPTION OF ELECTRICITY, FUEL, LUBRICANT
AND PLANT HEALTH PRODUCTS, in 2014

	El. energija (000 KW) <i>Electricity, thous. KW</i>	Goriva (tona) / <i>Fuels, tons</i>				Ulja, maziva ukupno, t <i>Oil, lubricant, total, tons</i>	Ukupna potrošnja sredstava za zaštitu bilja, t <i>Consumption of plant health products, t</i>				
		ukupno <i>Total</i>	nafta <i>Petroleum</i>	benzin <i>Petrol</i>	mazut <i>Mazout</i>		svega <i>All</i>	fungicidi <i>Fungicides</i>	herbicidi <i>Herbicides</i>	insekticidi <i>Insecticides</i>	ostalo <i>Other</i>
UKUPNO / TOTAL	8 977	869	461	13	395	9	90	72	9	9	-
Poljoprivredna preduz. <i>Agricultural enterprises</i>	8 970	836	429	12	395	8	90	72	9	9	-
Zemljoradničke zadruge <i>Collective farms</i>	7	33	32	1	-	1	-	-	-	-	-

11 – 19. POLJOPRIVREDNE MAŠINE I ORUĐA
Stanje 31. 12. 2014.AGRICULTURAL MACHINERY AND EQUIPMENT
As on 31 December 2014

	Traktori / <i>Tractors</i>								Kombajni <i>Combines</i>	Samohodne kosačice <i>Motor mowers</i>	Elektromotori i ostali motori <i>Electric motors and other</i>	Kamioni <i>Trucks</i>
	ukupno <i>Total</i>	jednoosovinski <i>Single-axle</i>	Dvoosovinski traktori / <i>Biaxial</i>									
			ukupno <i>Total</i>	od / Of 26 KW	27-37 KW	38-66 KW	67-88 KW	preko Over 88 KW				
UKUPNO / TOTAL	112	8	104	5	15	77	5	2	8	2	3	7
Poljoprivredna preduz. <i>Agricultural enterprises</i>	92	4	88	3	9	71	3	2	5	1	-	7
Zemljoradničke zadruge <i>Collective farms</i>	20	4	16	2	6	6	2	-	3	1	3	-

/nastavak/

/continued/

	Rasipači mineralnog đubriva <i>Mineral fertilizer distributors</i>	Rasturači stajskog đubriva <i>Manure spreaders</i>	Sijačice za strna žita <i>Seeders for stubble cereals</i>	Sijačice za sjetvu u redove <i>Precision spacing seeders</i>	Kultivatori za međured. obradu <i>Cultivators for interlinear tillage</i>	Kosilice <i>Mowers</i>	Vadilice krompira <i>Potato- diggers</i>	Linije mašina za krompir <i>Machinery for potato</i>	Prese skupljačice i rotobalere <i>Pick-up balers and rotor balers</i>	Grabulje <i>Rakes</i>	Mašine za mužu broj muznih jedinica <i>Milking machines, number of units</i>	Prikolice <i>Trailers</i>
UKUPNO / TOTAL	33	5	3	7	34	35	8	6	5	8	5	69
Poljoprivredna preduzeća / <i>Agricultural enterprises</i>	25	4	1	2	30	31	1	1	1	3	2	61
Zemljoradničke zadruge / <i>Collective farms</i>	8	1	2	5	4	4	7	5	4	5	3	8

11 – 20. VETERINARSKJE ORGANIZACIJE
I RADNICI, 2014.VETERINARY ORGANIZATIONS
AND WORKERS, 2014

Veterinarski radnici / <i>Veterinary workers</i>									
Specijalističko veterinarska laboratorija <i>Specialized Veterinary Laboratory</i>	Veterinarske ambulante <i>Veterinary dispensaries</i>	Specijalističke veterinarske ambulante <i>Veterinary pharmacies</i>	Veterinarske veledrogerije <i>Veterinary wholesale drugstores</i>	Centri za sakupljanje sjemena za V.O. <i>Unit for artificial insemination</i>	Centri za skladištenje i distribuciju sjemena <i>centers for the storage and distribution of seeds</i>	Doktori veterinarske medicine <i>Veterinarians</i>	Veterinarski tehničari <i>Technical staff</i>	Bolničari <i>Nursing staff</i>	
1	45	2	6	-	-	127	128	-	

Izvor: Izvor: Veterinarska uprava i Uprava
za inspeksijske poslove Crne GoreSource: Veterinary directorate and Administration
for Inspection Affairs.

11 – 21. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVASALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL
FORESTRY AND FISHERY PRODUCTS

hilj. EUR

thous. EUR

	Prodaja i otkup Sale and Purchase			Prodaja Sale			
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
UKUPNO	27 019	28 655	30 426	7 736	9 018	9 303	TOTAL
Žito	216	134	110	130	62	52	Cereals
Industrijsko bilje	145	124	356	2	-	56	Industrial crops
Stočno – krmno bilje	-	-	-	-	-	-	Fodder crops
Sjeme	5	61	-	5	61	-	Seeds
Povrće ¹⁾	1 601	2 948	3 353	44	25	60	Vegetables ¹⁾
Voće	1 934	3 495	3 582	957	1 191	603	Fruits
Grožđe	2 495	1 170	1 392	1 544	1 025	1 337	Grapes
Prerađevine voća i grožđa	177	57	74	177	57	74	Fruit and grapes preparations
Voćne i lozne sadnice	14	-	-	12	-	-	Fruits and grapevine nursery plants
Stoka	12 454	9 911	8 468	577	663	1 680	Livestock
Živina i jaja	2 775	3 623	3 457	2 465	2 478	1 933	Poultry and eggs
Mlijeko	3 396	4 648	6 714	184	1 099	962	Milk
Mliječni proizvodi	671	812	923	628	736	721	Dairy products
Koža, vuna i perje	35	12	534	-	-	367	Hide, wool and feathers
Med i vosak	0	9	5	0	-	-	Honey and Wax
Drvo	-	-	-	-	-	-	Wood
Ostali proizvodi poljoprivrede i šumarstva	91	36	1	1	6	1	Other products of agriculture and forestry
Riba	1 010	1 615	1 457	1 010	1 615	1 457	Fish

¹⁾ Uključen i krompir i pasulj¹⁾ Potato and beans included.11 – 22. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA, KOLIČINE¹⁾SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL, FORESTRY
AND FISHERY PRODUCTS, QUANTITIES¹⁾

	Prodaja i otkup Sale and Purchase			Prodaja Sale			
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
Duvan (suvi list), t	77	78	51	-	-	-	Tobacco, (dry leaves), t
Krompir merkantilni, t	1 653	1 948	2 213	143	150	57	Potato, mercantile, t
Breskve, t	1 373	1 419	892	1 359	1 338	892	Peach, t
Grožđe, t	2 221	1 720	1 847	2 119	1 578	1 781	Grapes, t
Vino, hilj.lit	14	7	80	14	7	80	Wine, thous. lit
Ostala junad za klanje, t	1 776	1 943	1 509	10	14	217	Other heifers for slaughtering, t
Ostala telad za klanje, t	960	949	633	188	213	113	Other calves for slaughtering, t
Ostala jagnjad, t	1 172	650	914	-	-	265	Other lambs, t
Jaja (konzumna), hilj.kom.	121 007	42 233	38 541	118 780	30 452	24 527	Eggs, thous. pcs.
Svježe mlijeko, hilj.litara	10 191	13 019	19 324	468	2 563	2 000	Fresh milk, thous. lit
Pastrmka, t	292	251	237	292	251	237	Trout, t

¹⁾ Po izabranim proizvodima¹⁾ By selected products

11 – 23. ULOV MORSKE RIBE PO VRSTAMA, t

CATCH OF SALTWATER FISH BY SPECIES, tons

	2010	2011	2012	2013	2014	
UKUPNO	810	716	779	741	787	TOTAL
Plava riba	206	174	245	226	222	Pelagic fish
Sardela	35	32	36	38	35	Sardelle
Papalina	38	31	56	76	58	Sprat
Inćun	13	12	18	14	12	Anchovy
Skušša	12	12	15	10	17	Mackerel
Plavica	14	13	18	15	12	Chub mackerel
Šnjur	12	12	12	11	13	Scad
Tuna	14	13	16	9	18	Tuna
Ostala plava riba	68	49	74	53	57	Other Pelagic fish
Ostale ribe	310	273	298	269	299	Other fish
Oslić	27	20	24	21	22	Hake
Trlja	17	14	15	13	15	Red mullet
Zubatac	5	6	8	7	14	Dentex
Cipal	42	31	30	30	38	Grey mullet
Jegulja	1	1	1	1	1	Eels
Gira	17	11	17	15	9	Picarel
Bukva	28	12	16	15	15	Bogue
Salpa	8	5	7	7	8	Saupe
Pas	7	7	7	7	11	Dogfish
Mačka	7	7	6	7	4	Catfish
Raža	13	12	15	13	15	Scate
Ostale vrste ribe	138	147	152	133	147	Other fish
Glavonošci	61	49	55	44	51	Cephalopods
Lignja	14	12	16	11	13	Squid
Sipa	9	11	12	11	13	Cuttlefish
Hobotnica	16	13	15	12	15	Octopus
Muzgavac	22	13	12	10	10	Musky octopus
Školjke	206	198	156	180	184	Shellfish
Rakovi	27	22	25	22	31	Crayfish

¹⁾ Obuhvaćena i proizvodnja u privatnim uzgajalištima školjki

¹⁾ Including production in private shell farms

11 – 24. ULOV SLATKOVODNE RIBE PO VRSTAMA, t

CATCH OF FRESH WATER FISH BY SPECIES, tons

	2010	2011	2012	2013	2014 ¹⁾	
UKUPNO	534	800	610	838	769	TOTAL
Pastrmka	216	357	202	363	607	Trout
Šaran	234	287	225	240	69	Carp
Miješana riba	-	-	-	-	-	Mixed fish
Štuka	-	-	-	-	-	Pike
Jegulja	-	10	10	10	4	Eel
Ukljeva	1	50	31	31	36	Bleak
Ostale ribe	83	96	142	194	53	Other fish

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na str. 95

¹⁾ See the methodological note on page 95

11 – 25. RADNICI U RIBARSTVU I BRODOVI I ČAMCI, 2014¹⁾.WORKERS IN FISHING INDUSTRY, SHIPS AND BOATS, in 2014¹⁾

	Radnici u morskom ribarstvu <i>Employed in sea fishing</i>		Radnici u slatkovodnom ribarstvu <i>Employed in freshwater fishing</i>		Brodovi u morskom ribarstvu <i>Sea fishing boats</i>		Čamci u morskom ribarstvu <i>Sea fishing boats</i>		Čamci u slatkovodnom ribarstvu <i>Freshwater fishing boats</i>	
	Nosioci dozvole <i>Holders of fishing permits</i>	Angažovana posada na plovilu <i>Engaged crew on board</i>	stalni <i>Full time</i>	povremeni <i>Ad-hoc</i>	broj <i>Number</i>	bruto tona <i>Gross tonnes</i>	motorni <i>Motor-boat</i>	bruto tona <i>Gross tonnes</i>	motorni <i>Motor-boat</i>	bez motora <i>Rowboat</i>
UKUPNO / TOTAL	134	296	85	15	20	935,4	114	390,8	16	106
Preduzeća i zadruga <i>Enterprises and coll. farms</i>	-	-	85	15	-	-	-	-	-	-
Individualni ribari ²⁾ <i>Individual fishers</i>	134	296	-	-	20	935,4	114	390,8	16	106

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje na str. 95

¹⁾ See the methodological note on page 95

²⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

²⁾ Source: Ministry of Agriculture and Rural Development